

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 V 013517 22 Gž
Sarajevo, 10.05.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Marijane Omerčaušević, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Jasne Mujanović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari predlagatelja S. R., sin S., sa prebivalištem u H., ..., koga zastupa punomoćnik Emir Burak, advokat iz T., protiv protustranke N. B., nastanjena u B., ..., trenutno nastanjena u Š., ..., radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi predlagatelja na rješenje Kantonalnog suda u Zenici broj: 04 0 V 013517 22 V od 15.03.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.05.2022. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Žalba se uvažava, prvostepeno rješenje ukida i predmet vraća Kantonalnom sudu u Zenici na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem Kantonalnog suda u Zenici broj: 04 0 V 013517 22 V od 15.03.2022. godine odlučeno je da se prijedlog za priznanje strane sudske odluke smatra povučenim.

Blagovremeno izjavljenom žalbom predlagatelj pobija rješenje iz razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava i povreda odredaba postupka, s prijedlogom da se žalba usvoji, pobijano rješenje ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje uz uputu da se prizna strana sudska odluka.

Žalba je osnovana.

Predmet ovog postupak je priznanje strane sudske presude donesene od strane Okružnog suda u Zurich, Švicarska o razvod braka, povjeravanje mldb. djeteta i rješavanje imovinskih odnosa po tužbi predlagatelja protiv protivnice. Predlagatelj je uz presudu stranog suda, sa potvrdom pravosnažnosti, dostavio ovjereni prevod, zatim original izvod iz matične knjige vjenčanih i njegov ovjereni prevod.

Prvostepeni sud je podneskom od 07.02.2022. godine od predlagatelja zatražio da se dostavi pečat apostille Okružnog suda u Zurichu, Švicarska u roku od osam dana, a zatim je na zahtjev predlagatelja taj rok produžen dana 18.02.2022. godine za još 15 dana, nakon

čega je prvostepeni sud primjenom člana 336. (3) ZPP u vezi sa članom 2. st. 2. Zakona o vanparničnom postupku, prijedlog za priznanje strane sudske odluke smatrao povučenim.

Prvostepeni sud je pogrešno primjenio član 86. do 101. Zakona o rješavanju sukoba Zakona o propisima drugih zemalja u određenim odnosima¹ (dalje ZRS) koji je Zakonom o potvrđivanju Uredbi sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u BiH primjenjuju kao Republički zakoni, preuzet kao zakon Bosne i Hercegovine i koji se primjenjuje u toj oblasti.

Odredbom člana 86. stav 1. ZRS propisano je da se strana sudska odluka izjednačava sa odlukom suda u BiH i proizvodi pravni učinak u BiH samo ako je prizna sud BiH, dok je odredbom članka 87. ZRS propisano da će se strana sudska odluka priznati ako je podnositelj zahtjeva za priznanje uz tu odluku podnio i potvrdu nadležnoga stranog suda odnosno drugog organa o pravomoćnosti te odluke po pravu države u kojoj je donesena.

Po članu 90. do 91. ZRS strana sudska odluka neće se priznati ako je o istoj stvari sud ... BiH donio pravosnažnu odluku, ako je u suprotnosti sa Ustavom BiH, te ako ne postoji uzajamnost, osim u bračnim sporovima u kojim uzajamnost nije smetnja.

U postupku priznanja strane sudske odluke sud će zastati sa priznanjem ako je pred sudom u BiH u toku ranije pokrenuta parnica u istoj pravnoj stvari i među istim strankama, i to do okončanja te parnice.

U takvoj pravnoj situaciji, ZRS u postupku priznanja strane sudske presude ne propisuje obavezu dostavljanja potvrde apostille pečatom, zbog čega je pogrešno primijenjeno materijalno pravo, kada je prvostepeni sud tražio od predlagatelja dostavljanje apostilla za stranu sudska odluku, pa kada je nije dostavio u datom roku smatrao prijedlog povučenim.

Kako po ZRS nije potrebna potvrda apostille pečata na stranu sudska odluku i one odluke drugog organa koje se smatraju stranom sudskom odlukom po ZRS, sve iz razloga što je taj zakon usaglašen sa Konvencije o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava² tzv. Haškom Konvencijom iz 1962. godine, koju je potpisala i ratifikovala Jugoslavija (ali i Švicarska). Prema članu 1. st. 2. Konvencije potreba diplomatske ili konzularne legalizacije stranih javnih isprava je djelimično ukinuta, za isprave koje je izdao organ ili službenik državnog pravosuđa. Dakle, po toj Konvenciji ovjereni prepisi sudskih odluka kao javne isprave ne trebaju legalizaciju.

Apostille je ovjera diplomatske ili konzularne legalizacije stranih isprava, koja predstavlja formalnost kojom diplomatski ili konzularni agenti one zemlje na čijoj teritoriji isprava treba da se upotrebi, potvrđuju vjerodostojnost potpisa, svojstvo u kojem je potpisnik te isprave i, u slučaju potrebe, istovjetnost pečata ili žiga kojim je ta isprava snabdjevena (član 2 Konvencije).

Dakle, iako Haška Konvencija iz 1962. godine nije preuzeta Aneksom 1. Ustava BiH, njena primjena proizilazi iz preuzetog ZRS.

¹ Službeni list SFRJ broj 43/82, 72/82; Službeni list R BiH br. 2/92 i 13/94;

² Službeni list FNRJ br. 10/62- dodatak Međunarodni ugovori i drugi sporazumi,

Za razliku od stranih sudskih odluka (i onih koje se smatraju stranom sudskom odlukom) ili poravnanja, ostale javne isprave po Zakonom o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovine³ namjenjene za upotrebu u inostranstvu podliježu ovjeri mjerodavnih tijela F BiH, RS, D B BiH i nadovjeri institucija BiH u skladu sa odgovarajućim međunarodnim ugovorima koji obavezuju BiH (čl. 8. st. 1.), ali i isprave koje dolaze iz inostranstva po Haškoj Konvenciji, osim onih za koje je međunarodnim ugovorima dogovoreno drugačije.

Kako je u konkretnom slučaju predlagatelj priznanja strane sudske odluke pozvan da dostavi potvrdu apostille pečata na stranu sudsku odluku Okružnog suda u Zurichu, Švicarska, koju nije dostavio kao dopunu prijedoga za priznanje, u datom roku, a prvostepeni sud zatim taj prijedlog smatrao povučenim, osnovan je prigovor žalitelja da je pogrešno primjeno ZRS kao materijalno pravo u pobijanoj odluci, jer se apostille nije ni trebao priložiti uz stranu sudsku odluku koja je predmet ovog postupka.

Stoga je žalbeni sud žalbu predlagatelja uvažio, primjenom člana 18. u vezi sa člana 2. st. 2. Zakona o vanparničnom postupku⁴ i donio rješenje kao u izreci primjenom člana 235. st. 1. tč. 3.) Zakona o parničnom postupku⁵, pobijano rješenje ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će, utvrditi da li je prijedlog potpun, te primjenom gore navedenih odredbi, postupiti u skladu sa pravilima procesnog prava o daljem toku postupka, utvrditi da li su ostvarene pretpostavke za priznanje strane sudske odluke i donijeti novo rješenje.

O zahtjevu žalitelja za naknadu troškova sastava žalbe odlučit će se po člana 397. (3) ZPP, u konačnoj odluci.

Predsjednica vijeća
Marijana Omerčaušević, s.r.

³ Službeni glasnik BiH br. 23/04;

⁴ Službene novine Federacije BiH, br. 2/1998, 39/2004, 73/2005, 80/2014 - dr. zakon i 11/2021;

⁵ Službene novine F BiH, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15;